

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН.

11 май 1971 йил, сешанба

№ 106 (14.976).

Баҳос 2 тийин.

КПСС XXIV
СЪЕЗДИ
ҚАРОРЛАРИНИ
АМАЛГА
ОШИРАМИЗ

ОКРУГ
САЙЛОВ
ОЛДИ
КЕНГАШЛАРИ

13
ИЮН
Ўзбекистон
ССР Олий Совети
ва Министрлар
Советидан
КУНИ

ЧОРВАДОРЛАР

Ю Т У Г И

Ўзбекистон қоракўлчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлида катта меҳнат ғалабаларини қўлга киритмоқдалар. Республика хўжаликлариди қоракўл қўиларини қўзилатиш муваффақиятли якунланди. Бу йил жуда кўп хўжаликларнинг отарларида қўзиларнинг сони ҳар йилгидан ҳам кўпроқ бўлди. Ҳаммаси бўлиб республикада 2,5 миллион бошдан ортқ қўзи туғилди.

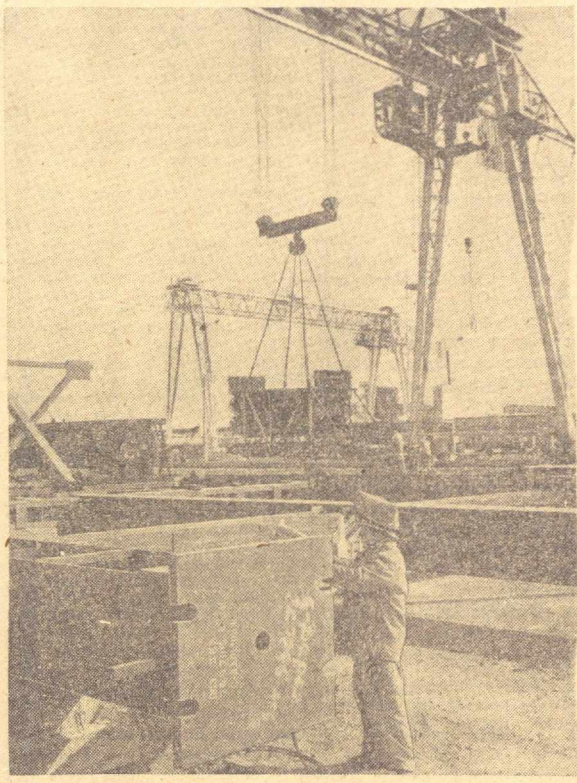
Айниқса махсус қоракўлчилик хўжаликлариди совлиқлардан кўпроқ қўзи олинди. Масалан, ҳар юз бош совлиқдан ўрта ҳисобда 134 тадан қўзи олишга эришилди. Бу ўтган мавсумдангидан анча кўпдир.

Шу кунларда Қизилқум яйловларида қўмқўк майсалар барқ уриб ўсиб турибди. Бухоро области ҳамда Қорақалпоғистон АССР қоракўлчилик хўжаликларининг чўпонлари бу ерларда қўй-қўзиларни яйратиб боқмоқдалар ва семиртирмоқдалар.

ЭНЕРГЕТИКАМИЗ ГИГАНТЛАРИ

РЕСПУБЛИКА фақатгина «Оқ олтин» ўлмаси бўлиб қолмай улкан нур ўчоғи ҳам ҳисобланади. КПСС XXIV съезди Директиваларида тўққизинчи беш йилликда Ўрта Ўсиёда энг йirik Сирдарё ГРЭСининг дастлабки агрегатларини фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. ГРЭС энг арзон табиий газ билан ишлайди. Шу кунларда улкан нурхона қурилиши жадал олиб боришмоқда. Унгадаги суратда: ГРЭСнинг йиғув майдончасида. Чапдаги суратда эса Чорвоқ ГЭСи бўёқ корларидан Р. Сирозидинов (чапда), М. Акимов ва А. Безруков ўртоқлари кўриб турибсиз. Улар кирик трансформаторни ўз вақтида монтаждан чиқаришди. И. Душин (ЎзТАГ) ва И. Глауберзон фотолари.

СЎНМАС ЖАСОРАТ ШАРАФИГА

Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари совет халқи фашистлар Германияси устидан қозongan ғалаба кунининг 26 йиллигини шодона байрам қилиб, тантанали равишда нишонладилар.

Умумхалқ байрамига бағишлаб Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий кенгаши тантанали йиғилиш уюштирди. Йиғилишда Улуғ Ватан уруши ветеранларининг катта бир гуруҳи катнашди. Округ қўшинларининг кўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко мажлис ахлини самимий табриқлади.

Тошкентдаги В. И. Ленин номи майдонда Ўзбекистон пойтахтининг жанговар ёшлари — Бутун Иттифок ҳарбийлаштирилган «Зарница» ўқинининг катнашчилари пароди ўтказди.

Тошкентдаги «Ғалаба» парк-қўлида «Енгилмас ва тилларда дoston бўлган армия» деган мавзуда томоша кўрсатилди. Ўзбекистон пойтахтининг бошқа паркларида ҳам оммавий халқ сайиллари ўтказилди.

Фергона области, Риштон райониди Пандиган қишлоғида Ғалаба кунини довурак партизан, В. Г. Порубов, В. М. Мухоманов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев қарши жанг қилган Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Риштон

райониди «Коммунизм» қишлоқларининг собиқ раиси Мамедов Толибодиде ҳайкали очилди. Шахрисабздаги «Ленинбод» посёлкасида жанговар шўхрат ёдгорлиғи катнашди. Ленин номи қишлоқдан бориб, гитлерчи босқинчиларга қарши жангда ҳалок бўлган 110 кишининг хотираси шў ёдгорлик билан абадийлаштирилди.

Ўзбекистон пойтахтининг минглаб аҳолиси социалистик Ватан учун олиб боришган жангларда ҳалок бўлган кишининг табарук қабрига гулданлар қўтариб келди. Бу ерда Ғалаба кунига ва ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотира сига бағишланб жамоатчилик йиғилишларининг митинглари бўлди.

Едгорликларга гулчамбарлар қўйиб тантанали маросимда КПСС Марказий Комитети Сийёси бюроси аъзолиғига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Курбанов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матюнов, М. М. Мухоманов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев қарши жанг қилган Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Риштон

ДУСТОНА УЧРАШУВ

9 май кунин КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Биринчи секретари ўртоқ Ле Зуан билан учрашуви бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ К. Ф. Катусев ҳам иштирок этган суҳбат вақтидан бундан аввал ўртоқ Л. И. Брежнев билан Вьетнам Меҳнаткашлар партиясининг ўртоқ Ле Зуан бошчилиғида КПСС XXIV съезидида қатнашган делегацияси ўртасида бўлган учрашуви чоғида халқаро аҳвол ва инки томонлама муносабатларнинг бир қанча муҳим масала-

лари юзасидан бўлган фикрлашуви давом эттирилди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари билан Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ҳар иккала томоннинг КПСС билан Вьетнам Меҳнаткашлар партияси, Совет Иттифоқи билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатларини, жанговар дўстлик, бирдамлик ва ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлигини янада ривожлантиришга муттасил ва қўвғин натижага эришилгани тасдиқландилар.

Учрашуви тўла яқдиллик ва сидиқиялик вазиётида ўтди.

МАРРА—40 ЦЕНТНЕР

Бригаданиз аъзолари партия XXIV съезди қарорлари руҳи билан яшоб, меҳнат қилмоқдалар, беш йилликнинг биринчи давраси — 1971 йилда 50 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта етиштириш учун унумдор далагларга манглай тегри тўқмоқдалар.

Партиянинг съезди совет пахтакорларини олинди 1975 йилга бориб «Оқ олтиннинг яқини миқдорини 7,0—7,2 миллион тоннага етказиш вазифасини қўйди. Унинг асосий қисминини биз ўзбек пахтакорлари таёрлаймиз. Ени бошқачасига айтганда, республикада бўйича беш йиллик охирига бориб 4,9 миллион тонна пахта таёрлашимиз керак.

Биз бригаданиз бўйича ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, беш йилликнинг дастлабки босқинчида гектаридан олинмадан пахта ҳосилини 5 центнер кўтаришга қарор қилдик. Бу максимал астойдил меҳнат қилиш, ўғитгардан самаралар фойдаланиш, дала ишларини комплекс механизациялаш йўли билан эришимиз. Хосилдорлигини ошириш — яқин хосилини кўпайтириш, социалистик мажбуриятни шараф билан адо этишининг асосий омиллари. Биз асосий эътиборни шунга қаратялмиз.

Бригаданиз аъзолари ўртасида меҳнатни тақсимлаб олганимиз. Ҳар бир пахтакор маълум участкада туриб, махсусот етиштиришнинг текдирини унун жавоб беради, махсусот танларини кемайтириш учун нимаки зарур бўлса, ҳаммасини амалга оширади. Илгари қандай бўлмасин пахта таёрлаш пани бажарилса бўлди дейиларди. Энди бундай гап кетмайди. Биз пахта таёрлаш панини биринчи сорт, нархи арзон пахта хисобига бажаришимиз керак. Бундан хўжалик ҳам, пахтакорлар ҳам жуда катта иқтисодий фойда кўради.

Пахта майдонининг 50 гектари Шу ерни ҳайдаш, бораюлаш, чиғир экиш, култивация ўтказиш, хашаротга қарши дори сепиш ва бошқа ишларни механизаторларимиздан Р. Бозорбоев, М. Ж. Мамауров, Ж. Тожимовлар бажаришди. Шунингдек, улар кузга бориб пахта териш машиналарини ўқиниғидан жой олиб, қандай 80 процент пахтани териб беради.

Лекин унга қадар деҳонларимиз бажариш пани бўлган кўп ишлар бор. Масалан, С. Юсупова, О. Олимова, Э. Одиловлар бегана ўтларини йўқотад, фурсат етганда этак боғлаб пахта терадик. Сувчиларини ҳам белгилаб олдик. Ҳар ким ўзига топширилган

вазифани вақтида бажаради, агротехника қоидаларининг бузилишига мутлақо йўл қўймайди. Шунинг ҳам айтиш керакки, агротехниканинг бир табирини ўтказиш кекииб қоладиган бўлса, бошқа ишлар билан банд бўлган аъзоларимизни шу энг муҳим ишга кўйиришимиз. Масалан, сувчилар кузга сугоришни тугатлаб бўлган, бегана ўтларини йўқотад қатнашди, еки механизаторларимиз пани топишган кезде химизаторларга қўйишмоқдалар.

Колхоз прелениеси бригада эҳтиёжи учун зарур бўлган трактор ва агрегатларини ажратиб бериб, белгиланган ўғит нормасини ҳам олди. Ўзимиз чорва йилларидан ҳар гектар ер хисобига 12 тоннадан маҳаллий ўғит тўпладик. Энди гап улардан ишнинг кўзини биллиб фойдаланишда қолди. Бош агроном ва бош иккунер билан масалақлашиб, ҳар 15 кунда ҳамма майдонлардаги гузаларга бир марта комплекс паравариш бериш табирларини белгилаб чиқдик, уни изчиллик билан амалга оширишимиз.

Ю. САФАРБОВ,

Беруний райониди Беруний номи совет пахтачинлик бригадаси бошлиғи.

„СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ“ АНКЕТАСИ

СЪЕЗД, БЕШ ЙИЛЛИК ВА ИШЧИ

ЗАРБДОРЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

Буюлма ЖУРАЕВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг йиғирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони,
КПСС XXIV съезди делегати

Коммунистик меҳнат зарбдори Б. Жўраева йил сайин тобора юқори меҳнат унумдорлиғига эришмоқда. У саккизинчи беш йилликда ўз зиммасига олган юксак мажбуриятини муддатидан илгари адо этди ва пландан ташқари 5 тонна қалава ип таёрлади. Моҳир ишчининг ҳалол ва фидокорона меҳнатини партия ва ҳукуматимиз юксак тақдирлади. Ўртоқ Б. Жўраева яқинда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвоинига сазовор бўлди.

Шу кунларда пешкамад йиғирувчи КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун бошланган коммунистик мусобақада бошқаларга намуна бўлмоқда. Қуйида ўртоқ Б. Жўраеванинг «Совет Ўзбекистони» анкетасига қўйлаган жавобларини эътиборингизга ҳавола қилаётимиз.

1. КПСС XXIV съезди ва унинг қарорлари шахсан Сизда қандай таассурот қолдирди? Сизни нимага кўпроқ қизиқтирди ва тўқинлантирди?

Съезд кунлари бир умр ёдимдан чиқмайди. Делегатлар билан лиқ тўлган катта салда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари

райлан, деб ўйлаш турган гап. Шубҳа йўқки, съездида қатнашганлар эл изат-қиромига сазовор бўлган кишилар эди. Мен ҳам ана шу минглаб делегатлар қатори янги беш йилликда қандай ютуқларга эришимиз ҳақида, эл ишоринини оқлашим ҳақида кўпроқ ўйладим. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган олий мукофотга яраша меҳнат билан жавоб бериш кераклиғи мени ҳамма нарсадан кўра кўпроқ тўқинлантиради.

2. Сизнингча, ўз улашганда, цех ва корхонадаги тўқинчи беш йиллик паниларини муддатидан олдин бажариш учун коммунистик мусобақани ана қандай ахшироқ тапшиқ эттиш мумкин?

Комбинатимизда ишчиларнинг меҳнат активлиғи партиянинг XXIV съезидан кейин айниқса олиб кетди. Ҳар бир ишчи ўз зиммасига олишган шахсий мажбуриятлар ола бошладик. Бу жуда қувонарли, албатта. 30 йилдан буюн тўқувчилик қилаётган Лидия Кааанцева 32 ўрнига 48 станокда ишлашга ўтди, меҳнат унумдорлигини 2 марта оширди. 2-тўқувчилик фабрикасининг ишчиси Евгения Губина шахсий беш йиллик топширигини барвақт адо этишга аҳд қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳаммасабаларимизнинг бу ташаббусини ёшлар орасида ҳам кенг ёйиш керак. Бу борада Кааанцева ва Губиналарнинг иш усулини ўрганиш бўйича республика тажриба мактабидан умидимиз катта. Биз ҳам ёшларга касб сирларини қанча кўп ўргатсак уларнинг иш унуми шунча ошади, ёнбарини комбинатимизда ҳам махсусот таёрлаш қўлаяди.

Бир оғиз сўз мусобақа ҳақида. Ҳозирги панида мусобақанинг бориши яхши. Ойлик пландан ташқари 10 процент кўп махсусот ишлаб чиқарган ишчида 20 сўм мукофот бериб боришмоқда. Бунда айниқса ёшлар гайрат-шижоатини алоҳида таъкидлагим келади. Мусобақа якунлари мунтазам кўриб бориш ва илгирлар кўпчилиги ўртасида тантанали суратда рағбатлантирилса у ҳамма жойда ҳам самарали натижа беради, деб ўйлайман.

3. Саккизинчи беш йилликда қандай ҳисса қўйдингиз?

Ўтган беш йилликда қўлга киритган ютуқларим чакли бўлмади. Машинада кенгайтирилган зонада ишлаб беш йилликда ўз зиммага олган мажбуриятимни барвақт бажардим, панига қўшимча 5 минг килограмм қалава ип ишлаб чиқардим. Ҳозир ўйласам, иш унумини бундан ҳам ошириш ва қўлаб кўшимча махсусотлар ишлаб чиқариш мумкин

экан. Бу ҳақда кўп ўйладим. Ахир, инсон орасиз яшамайди-ку. Бутун кечадан, эртага бугунгидан самараларни ишламасан, меҳнат қилишини қизғин қолмайди.

4. Тўқинчи беш йилликда қандай режалар туздингиз? Шахсий беш йиллик панини қандай бажаришмоқчисиз? Нималар хисобига қанақа резервларингиз бор? Меҳнат унумдорлигини бундан ҳам кўтара оласизми?

Янги беш йилликда кўплар мен ҳам ўз зиммага олишган мажбурият олдим. Пландан ташқари 9 тонна қалава ип ишлаб чиқариш ниятим бор. Беш йиллик юзасидан ўз зиммага олган шахсий мажбуриятимни 1973 йилда бажаришмоқчиман. Бунга имкониятларим етарли. Машина ва хом ашё кўнгидагидек бўлса, меҳнат унумдорлигини ҳозиргига қараганда анча ошириш имкони бор. Ҳозир ҳар бирда 400 тадан урчуқ жойланган 4 машинада ишлаялмиз. Энди бешта машинада ишлашга тайёрланамиз.

5. Сизнингча корхонада қандай муаммоларни ҳал қилишда амалий ёрдамга муҳтож? Кейинги йилларда комбинатимизда ишчи кучи тақислиғи сезила бошлади. Бу муаммо кўпчилигининг бошини қотирмоқда. Мен ҳам бунинг сабаби нимада, деб кўп ўйладим. Менимча, ишчи кучи етишмаётгани боиси комбинатимизда баъзи шарт-шароитлар яратиб берилмаётганида, деган ҳулосага келдим. Масалан, уй-жой тақислиғинини олайлик. Ишчиларимизга уй-жой берилмайдиган эмас, берилади. Ҳамма гап унинг қарсдаг берилаётганида! Кўп ишчилар Қозғонистон чегарасидан, Тўйепа, Қўнлиқ, Янгиўл ва бошқа олс жойлардан қўнлаб ишлашади. Корхонада ишчи ўз вақтида бошлас, смена топширигини бажара олиш учун ҳар бир ишчи эрталаб соат олти яримда комбинатда бўлиши керак. Энди тасаввур қилинг. Шунчалки узоқ жойлардан эрта тонгда ишга етиб келиш мумкинми? Бунинг устига транспорт муаммоси ҳам қўнлиқлади. Эрта тонгда ва кечини смена тугатганда қўнлиқлар транспорт бўлмайди. Оқибат-натияда ишчилар ишга кеч келишад, уларига ўз вақтида қорб ҳордиқ чиқаришмайди. Ишга кечик қанб тўқувчи нормани бажаришга қўнлаяди. Шунинг учун ҳам баъзи ишчилар комбинатдан норози бўлиб кетини тараддулга тушиб қолшадик. Менимча, ишчиларга корхонамизга яқин жойлардан уй берилса ва транспорт билан таъминланса, юқориди муаммоларга барҳам беришган бўлар эди.

6. Корхонада ишлаб чиқаришнинг тақили этиш ва бошқарини даражаси шу кунинг талабига жавоб бера оладими? Уни яхшилаш имкониятлари ҳақида нима дея оласиз?

Бу ҳақда бирон фикр айтишга ҳам қўнлашасан, киши. Айниқса ўзиниға қардон бўлиб қолган комбинатининг ҳозирги аҳоли бирлими қанчалар бўлмаётгани кишини жуда ташвишга солиб қўяр экан. Батан машиналаримиз ишчи кучи етишмаётганидан бўш туради. Ахвол шундай бўлган, ишлаб чиқариш яхши ташкил этилган дейишга қўнлиғи борадинми? Бу аҳолини яхшилаш мумкин. Қолаверса, минг-минглаб ёшларга, ўрта мактабларини битириб чиқаётган йигит-қизларга шундай мурожаат қилим келади: комбинатимизга ишга келинг! Сизларга доимо бағиримиз очик. Касб сирларини ўргатиш учун алоҳида курслар, мастерлар мавқуд. Комбинатимизнинг муваффақияти фақат моҳир ва серғайрат ишчиларга, уларнинг ташаббускорлиғига боғлиқ.

7. Инсон ўз умрининг энг яхши қисминини меҳнатда ўтказиши. Сизнинг нишонингизда қўнлиқликнинг тугатишга, иш шарионини яхшилашга қандай эътибор беришмоқда? Ўз ишинингиздан мамнунисизми?

Агар ўз касбидан мамнун бўлмаганда шу комбинатда 20 йил иштаган бўлардим? Йўқ, албатта. Мен ана шу корхона қўнлиғида меҳнат қилаётганим билан бахтириман. Зотан, ўзини ишлаётган корхонани севмай, унинг ютуқларидан қувониб, камчиликларидан ташвишга тушмай бўлмайди? Батан ёшлар у корхонадан-бу корхонага қўнб юришни яхши кўришади. Менимча, бу мутлақо ёмон оёат. Дархаст бир жойда қўнб янганда одам ҳам бир корхонада қамол топади. Бунга фақат ўзиндан қўнб қилиб гайратининг йўқ. Комбинатимиздаги юзлаб ишчилар 20-30-40 йиллаб шу ерда меҳнат қилиб оёру-ётиб-бўр топшиляди. Ёшларнинг ҳам корхонамизда умрбод қолшин учун уларга гап-хўрликни янада қучайтиришимиз, уларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб туришимиз керак. Баъзан иш билан банд бўлиб кўп нарсаларни эътибор бермай қўнлади. Чунотки, ишчиларга меҳнат отқусиса берилишини қўнлиқ. Корхонамизда неча йил иштаган бўлишини қатъий-назар ҳоҳ ёш, ҳоҳ кекса ишчи 13-15 кундан ортқ меҳнат отқусиса беришмайди. Бу, менимча, нотўғри. Ўш бўйи самарали меҳнат қилган ҳар бир ишчи мириқиб қамол олшин учун имконият яратиб берилб комбинатимиз дирекцияси, партия ташкилоти, қасаба союз ва юксомол ташкилотларнинг эътиборида туриши керак. Улар бу борада қўнлиқ тадбирлар қўнлиқлади. Бу тадбирлар тобора кенгайтириш ва амалга ошириш қўнлиқлигини аввалиги шукратини тиклашга, янги беш йилликда янада катта муваффақиятларга эришимизга ёрдам беради.

СЎЗДАН ИШГА ЎТИШ ПАЙТИ КЕЛДИ

Республикамизда бўлиб тура-
диган йилбилларда ва келгаси-
ларда чорвачилик қишлоқ хў-
жалик ишлаб чиқаришининг
аввалгидек қолқоқ соҳаси бўлиб
қолмоқда деган бир қолғанди
тапни йил сайин эсимизда. Қўй-
лар йил — ўз икки ой ўтатиб
боқилган республикада шун-
дай аҳоли бўлиб бераётган
қишлоқ раёнида. Бу республи-
када маъмурият озуқабоп экан-
лигини йил март ҳосил олиш
беласи мўлқини. Шундай бўли-
шига қарамадан республика
аҳолининг туғиш, сутта, туҳу-
мга бўлган эҳтиёжини ўзида
етиштирилади, ана шу маъсу-
лотлар ҳисобига тула-туқис қол-
дира олмайдир.

Вақолики, Ўзбекистондаги
пешкадам хўжалиқларнинг кўп
йиллик таърибаси шунки кўрса-
тадики, бизнинг шароитимизда
молларни яхшилаб сезиштириш
ва ситирлардан кўпайиб сут со-
ғиб олишга эришиш мумкин.
Мисол учун мен ишлаётган му-
ҳимликни олиб кўрайлик. Бу хў-
жалик ўтган беш йиллик мобай-
лида туғиш етиштиришни икки
баравар ва сут етиштиришни
қариб учдан бир баравар кў-
пайтирди. Эндиликда йилга
ҳар бир ситирдан ўрта ҳисобда
3500 килограммдан сут соғиб
олимоқда. Қора молларнинг
казини 450-460 килограммга ет-
казиб топширилмоқда.

Тошкент ободиятини «Чин-
ноз», «Малик», «Сурхон» сов-
хозлари, «Политотдел», «Ўзбе-
кистон 40 йилгига», «Правда»
колхозлари, Фарғона ободияти-
да «Оқ олтин» колхозига си-
гирлардан кўпайиб сут соғиб
олиштирилган маълумдир.

Лекин кўпгина колхозлар ва
совхозларда чорвачилик қолқоқ
соҳа бўлиб келмоқда. Менинг
фикримча, ҳамма иллат шундан-
ки, хўжаликлар ва районлар-
нинг баъзи раҳбарлари, чорва-
чиликка қишлоқ хўжалик ишлаб
чиқаришининг иккинчи даража-
ли соҳаси деб қарашни давом
эттирмоқдалар.

Мана бу одатдаги манзарани
кўриш. Уримга—туғишгача,
беда ва табиий ўтларни ўриб
олинган маъмуриятнинг «қўй-
лига хўжалиқларда» техника-
шай бўлмайди. Илгир ўриладиган
ҳамма машиналар ишга ту-
ширилганга қадар ўт қуриб-
қовираб кетади. Шундан дағал
хашак тайёрлаш пиланини яндоқ
ва сомон ҳисобига бақаришга
тўғри келиб қўйилган.

Бу йилги қўйлар ҳам бундан
муқим эмас. Пешкадам хў-
жалиқларда бедани ўриб олиш-
га апрелнинг иккинчи ярмида
киришди, ҳозир май ойининг
ўртаси, аммо бизнинг ободия-
мизда, масалан, 301 та пичан
ўрадиган машинадан бор—йўри
590 таси тайёр. Қўйни Сирдарё
ободиясида 250 таси энедор
пичан ўриш машинаси ишга ҳа-
ли тахт қилиб қўйилган.

Батдан бир хўжалиқларда чор-
вачилик буюмларини тайёрлаб
қўйиш тўғрисида ҳам етарли
гаҳуҳурик қилинмайдир. Шун-
дай бўлганин, минг-миңлаб қўй-
лар давсизда очик-жойда қўй-
лади. Қиш пайтида қорамол-
лар ҳам қўйилгандек шароит-
да қишлайди, деб айтиб бўл-
майди. Махсуддорлиқнинг паст-
лигига, баъзан эса молларнинг

Бахорнинг илк давларида
Қорақалпоғистон Автоном Рес-
публикасида ҳам об-ҳаво бир
мунча нуқул келди. Шунга
қарамадан меҳнат аҳли барча
куч ва воситаларни ишга солиди,
экин-тиқин кампанисига ҳар
тарифлама пухта тайёрларлик
қилди. Қўйнига хўжалиқлар ва
районлар чигит экинни қиё-
мудатда туғаладилар ва уру-
ғини бир тенк униб чиқишини
таъминладилар.

Амударё райони пахтакор-
лари экинни ҳаммадан илгари
тамомлаб, гўза парварини
ҳам автоном республикада би-
ринчи бўлиб бошладилар. Бу-
тун дийқат-этибор биринчи
комплекс парварини 25 май-
га қадар таъминлашга қаратил-
ган. Ички кучлари, техника
воситалари далага — гўза пар-
варига сафарбар этилган.

Айниқса, Максим Горький
номи совхоз механизаторла-
рининг ишлари қувонarliдир.
Бу ерда ягоналаш, гўза қатор
ораларини култивация қилиш
билан айни бир вақтда озиқ-
лантириш каби агротехника
тадбирлари маромида амалга
оширилади.

1280 гектар майдоннинг ҳар
гектаридан камида 40 центнер-
дан ҳосил қилиш учун кура-
шаётган Крүссад номи кол-
хоз аъзолари ва механизатор-
лари ҳам гўза парварини
кун сайин авж олдиришди.
Механизаторлардан Жумамур-
од Нўлдоев ва Чорим Собир-
овларнинг ҳар бири кунда 7—
9 гектар ердаги гўза қатор

етиштириш учун гоат қўлай
шароитларга эга. Хўш, ана шу
қўлай шароитлардан қандай
фойдаланилмоқда? Бизнинг хў-
жалигимизда, «Малик», «Чин-
ноз», «Ўзбекистон ССР беш
йилгига» совхозларида беда
йилгига беш марта ўриб оли-
нади ва ҳар гектар майдондан
100-120 центнердан қуруқ пи-
чан олиниди. Қўйчилик колхоз-
лар ва совхозларда эса беда
йилгига аўра уч марта ўрилади.
50-60 центнердан пичан оли-
ниди, холос. Бу ҳисобга қараб
республикада ҳар йили қанча
озуна ерда қўлиб кетаётганли-
гини тасаввур қилиш қийин
эмас. Экинларни аралаштириб
экин сингари муҳим резервдан
ҳам фойдаланилмоқда. «Пах-
такор» совхозда мана бир
неча йилдирки, маккажўхори
билан бирга хашакни далага қў-
либ ўстирилмоқда. Бу аjoyиб
натижа бераётди. Сугориладиган
ҳар гектар майдондан 400 цент-
нердан думбули билан макка-
жўхори поиси ва 400 центнер-
дан хашакни далага олимоқда.
Ҳар гектар ердан шунча озуқани
яна қаердан олиш мумкин? Аф-
суски, бу совхознинг таърибаси
кент оммалаштирилмайдир.

Ўзбекистон колхоз ва совхоз-
ларида 150 миң гектардан зи-
ёроқ майдонда маккажўхори
парварини қилинади. Бу унчалик
кам эмас. Аммо характерли
натижа нимада? Маккажўхори
уруғчилик хўжалиқларидан таш-
қари республиканинг барча хў-
жалиқларида молларга қўйилган
де-бериш-учунгина ўстирилади.
Хўш, нега ана шу маккажўхори-
нинг бир қисми дон олиш
мақсадида парварини қилинмай-
ди? Сўзсиз, молларга силос ҳам
керак. Лекин ем ҳам си-
лосчалик зарур-ку. Шу му-
носабат билан тагин бир
савол туғилади. Ҳозир хў-
жалиқларнинг қўлида дағал хаш-
ак тайёрлаш ва силос бости-
риш планлари бор. Шундай
экан, нега ем гамлаб қўйиш
планлаштирилмаган? Колхоз-
нинг ўзида ем етиштириш мум-
кин бўлган ҳолда давлат тома-
нидан бериладиган емга қўз ти-
либ туриш ишга оқилона ёндо-
шиш эмас.

Маълумки, республикадаги
қўйнига колхоз ва совхозларда
сут соғувчилар етишмайди. Сут
соғувчилик касби энг кам топи-
ладиган касб-корлардан бўлиб
қолди. Бунинг аса мана бундай
сабаби бор: деҳқончиликда сер-
меҳнат иш жараёнининг де-
ярли ҳаммаси механизацияла-
штирилган. Фермаларда эса ҳа-
лигача қўйнига ишлар, шу
жумладан ситирларни соғиш
қўлда бажарилмоқда. Бунинг
устига икки сменали иш таъ-
лиғи этилган. Сут соғувчилар
эса эртадан кечгача фермадан
нари кетолмайдилар.

Бундай аҳволдан қутилиш
нинг битта йўли бор — бу ҳа-
ма жойда механизациянинг жорий
этиш ва айни маҳалда сут со-
ғувчиларни соғиш агрегатлари-
да ишлашга ўргатишдан иборат.

дир. Бу иш унчалик мураккаб
эмас. Ўзим туғимда қисқача
таъриб берай. Мен 1957 йил-
дан бун «Тандем» типдаги
сут соғиш установкасида иш-
лайман. Ҳозир ҳар кун 200
бонг ситирга қарайман ва йил-
га 650-700 тонна сут соғиб оли-
ман. Бунинг туғишга ре-
корди деб айтишди. Мен учун
бошқа бир нарсаси — қачонлар-
дир бизнинг хўжалигимизда
шунча сутни ўрта сут соғувчи
соғиб олганлиги муҳимроқдир.
Бошқача қилиб айтганда, меҳ-
нат унмудорлиғи ўн баравар
ортди.

Бизнинг сут соғиш установка-
миз ишлаш бошлагандан кейин
орадан бир неча йил ўтган,
«Красный водопад» хўжалиги-
мизда илгир таърибга мактаб
очилиди. Бизнинг ҳузуримизга
республиканинг барча тамона-
лардан колхозчилар ва совхоз
ишчилари келадиган бўлиб қол-
ди.

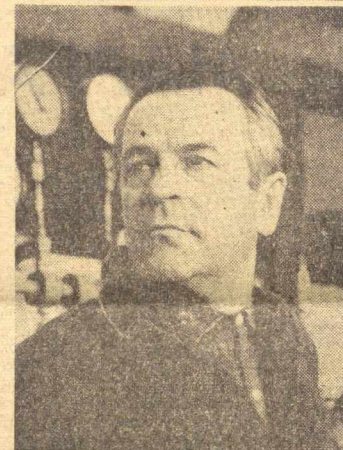
Лекин кейинги йилларда ме-
ханизация воситасида сут соғиб
олишга бўлган қизиқиш не-
гадир бўшашиб кетмоқда. Бу
ҳам кишини раънақлади. Яна
бошқа бир нарсаси ҳам кишини
таъинишга солади. Илгир таъри-
бга мактаб очилгандан бундан
тўғриқиз йил мобайлида рес-
публика хотин-қизларидан оза-
лаб кишилар шу мактабдан
ўтишди. Буларнинг орасида ан-
чагина қўйилган ва гоат ти-
ришқоқ шоғирд хотин-қизлар
бор экин, улар жуда яхши
мастерлар бўлиб етиштириш
мумкин эди. Хўш, ана шу ки-
шилар ҳозир қаерда қолишди?

Мактабни тамомлаб чиққан сут
соғувчилардан камдан-камгина
сут соғидиган установкаларда
ишлашмоқда. Нега десангиз, ай-
рим хўжалиқларда бу агрегат-
лар ўрнатилмаган, бошқа бир
хўжалиқларда турли сабаблар-
га қўра агрегатлар бекор этиб-
ди. Умуман олганда, республи-
када шу йилнинг бошида 649
та домий сут соғиш установка-
сидан 604 таси ўрнатилган бў-
лса, шундан 442 таси ишлайпти,
холос.

Партия билан ҳукумат қи-
шлоқ хўжалигини юксалтиришга,
шу жумладан чорвачиликни
юксалтиришга қатъи аҳамият
бермоқдалар. Чорвачиликни ри-
вожлантиришнинг аҳамияти
кин бўлган ҳолда давлат тома-
нидан таъинлаб ўтилади. Ўзбекистон
колхозлари ва совхозлари шу
кўнларда чорвачилик махсудот-
лари етиштириш планларини
қайта қўриб чиқмоқдалар, мол-
ларнинг туғини қўйиштириш,
махсуддорлигини ошириш юза-
сидан қўйишга тадбирларни
мўлжалламоқдалар. Бу план-
лар ва тадбирлар, илгари қў-
йишча рўй бериб келгандек,
қороздагина қўлиб кетмайди,
балки амалга оширилади деб
ишонамиз. Сўздан ишга қатъи-
ян ўтиш зарур.

А. ЧУДНАЯ.
Социалистик Меҳнат Қаҳ-
рамони, Ўзбекистон ССР
Олий Советининг депутаты,
«Красный водопад» экспе-
рименталь хўжалигининг
сут соғувчиси.

Тошкент ободияси.
(«Правда», 9 май сояндан).

БЕДАНИ ЗАРАРКУНДАЛАРДАН АСРАНГ

Бедани юқори ҳосил етишти-
риш учун уни агротехника қонда-
лари асосида парварини қилиш би-
лан бирга қишлоқ хўжалик зарар-
кундалари, айниқса, фитономус-
ли зарарланган бедаларни муда-
дан ўз вақтида тасвиш низолатда
зарур. Илгир таърибларнинг
маълумотлари ҳамда таърибда шун-
дай кўрсаткичлар, фитономус би-
лан зарарланган участкалардаги
беданинг ҳосилдорлиги биринчи
урим даврида 30-50 процент ва
ундан ҳам кўпроқ камайиб кетади.
Агар беданинг ҳар бир поисида
поялган биттадан фитономус кўрти
бўлганда ҳам ҳосилдорлик гектар
бошига 20 центнер пасаяди. Бу
зараркунанда беданинг энг тўйим-
ли барглари йўқотиб юборади,
Натижада беданинг озуқабоплик
хусусиятлари пасаяди.

Бундан ташқари, фитономус
кўртлари билан зарарланган
усимлик ривожланишдан кескин
орқада қолади ва кеч гуллабди.
Бу экиннинг беда қанаси би-
лан жуда кўп зарарланишига им-
кон беради.

Бу йил баҳорда рўй берган об-
ҳаво шароити беда зараркунан-
даларининг кўпайиши учун қў-
лайлик вужудга келтирди. Беда
ўроққа келган даврда ҳарорат-
нинг ўзгариб туриши, ҳавонинг
бирдан анча кун исиб кетганлиги
оқибатида қўғизлар жуда кў-
пайди, интенсив равишда туҳум
қўйди ва айни вақтда фитономус
кўртлари янгидан пайдо бўлди.

Зараркундаларнинг феноло-
гик мудафаларда ривожланиши
ҳисобга олинганда, ўз вақтида
ишланмаган бедаларда, айниқса,
Фарғона ободиясида Оқинбо-
ево, Олтиариқ, Бухоро ободиясида
Когон ва Бухоро районларидаги
қатор хўжалиқларда, шунингдек,
Хоразм ободиясининг баъзи райо-
нларида беда фитономус билан жу-
да кўп зарарланди. Шундай бир
пайтда, Тошкент ободияси Янгийўл
районидagi Келинчи номи кол-
хозда, Наманган ободияси Учқў-
гон районидagi Ленин номи сов-
хозда бедалар зараркундаларга
чалинмади ва барқ уриб ривож-
ланмоқда. Чунки бедалар бу йил-
нинг хусусиятлари ҳисобга оли-
нган ҳолда, ўз вақтида ҳамда си-
фатли ишланган эди.

Ҳосилнинг бундан бунд нобуд
бўлишига йўл қўймаслик мақсади-
да бедазорларни парварини қи-
лишнинг ҳар томонлама қучайтириш
керак. Республикаимизнинг беда
ўроққа келган шимолӣ районла-
рида фитономусга қарши бедалар-
ни трактор билан тезда ишлаш
зарур. Тут даракларни бўлмаган
очик даладаги ўн икки процент-
ли ГЦХТ дусти билан ишлаш мақ-
садида мувофиқдир. Бунда гекте-
рига 20-25 килограмм норма ки-
либ олиниди. Тут даракларни ма-
жуд бўлган участкаларда беда-
ларни 0,2-0,3 процентли хлоро-
фос аралашмаси билан пуржа
лозим. Бундан ташқари, барча
участкалардаги бедани борона-
лаш, ҳар гектар ерга 300-400 ки-

лограммдан фосфорли ўғитлар
ҳамда 80 килограммдан селитра
солиб озиқлантириш керак.
Кимёвий усул билан ишланма-
ган, озуқабоп участкалардаги куч-
ли зарарланган бедаларни муда-
дан илгари ўриб олиб, кўк поя-
ларини даладан ташқарида чиқа-
риш лозим. Сўнгра эса бундай
участкаларни бостириб суғорган
маълум.

Уруғлик беда фитономус билан
жуда кўп зарарланган тақдирда
уруғлик учун бошқа участкалар
ажратилади. Бу участкаларда беда
зарарланмайди.

Беда кент қаторлаб экинган хў-
жалиқларда тупроқни юмшатиш
ва бегона ўтларни йўқотиш, экин
қатор оралирини чуқур ишлашда
юқорида кўрсатилган препарат-
лардан фойдаланиш мақсадга му-
вофиқдир.

Уруғлик бедани беда қанасидан
ҳимоя қилиш учун беда шонадай
бошлаган даврда 0,2-0,3 процент-
ли хлорофос аралашмаси билан
пуржа тасвиш этилади.

Беда қанасидан тарқалмаслиги
учун беда ўриб олингандан сўн-
гра қолдиқларини ўтли култиватор
билан куйдириш керак.
Беданинг сифатли ўрилишига ало-
ҳида аҳамият берилсин. Бунда бе-
да ўроқ теккан жой тупроқ юза-
сидан 6 сантиметрдан юқори бўл-
маслиги шарт. Бу тадбир мўл хо-
сил олинишига имконият яратиб
бериши билан бирга, беда қана-
си туҳумларининг асосий массала-
рини ҳам йўқотиб юборади.

Шу билан бирга, колхоз ва сов-
хозларнинг раҳбарлари ҳамда му-
тахассислари карантин, бегона ў-
тларга, айниқса, энг ашаддий ё-
войи ўт ҳисобланган зарпачка
қурси курашга асосий эътиборни
жалб қилишга даъват этилгандир.

Беда ўсув даврида зарпачка
қурси курашнинг асосий қорала-
ридан бири, даставвал, зарарлан-
ган бедани тағидан ўриш ва уни
дала четига ёндириб юбориб,
барча майдонларда зарпачкани
тағ-томири билан системали ра-
вишда йўқотишдан иборатдир.
Бунда бедазорлар кимёвий усул-
да (нитрофен, хлорат мағний ва
бошқалар) билан ишланади.

Озуқабоп бедазорларда уни ўз
вақтида тағидан тоза ўриб олиб,
экиннинг зарпачка билан зарарла-
нишини кескин камайтиришга
эришиш мумкин.

Ш. ИБРОХИМОВ,
ВАСНИЛ пахтачилик селек-
цияси ва уруғчилик институ-
тининг директори.

С. АЛИМУХАМЕДОВ,
ВАСНИЛ ўсимликларини ҳи-
моя қилиш илмий-тадқиқот
институтининг директори.

А. МИХАЙЛОВСКИЙ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хў-
жалик министрилиги дон ва
озуқабоп экинлар бошқарма-
сининг катта агрономи.

МАРДЛАРНИ ЭСЛАБ...

ЖАНГИЛАРГА ЕДГОРЛИК ЎРНАТИЛДИ

САМАРҚАНД («Совет Ўзбеки-
стон» мухбири). Герман фашизм
устидан қозонилган ғалабанинг
йилгига олти йилгига Самарқанд
ободиясидаги шаҳар ва қишлоқ-
ларда кент нишонланди. Шу му-
носабат билан кўп кишининг ми-
тиш ва йилгиларда бўлиб ўтди.
Самарқанд ва Каттақўрғон шаҳар
марказларидаги, Жомбой райони-
даги Идрис номи, Нарпай райо-
нидаги «Правда», Иштихон райо-
нидаги «Халқобод» совхозлари ва
бошқа жойлардаги Ватан уруши-
да ҳалок бўлган қаҳрамон жанг-
чилар хотирасига ўрнатилган ёд-
горликларнинг икки қисми қўйил-
ди.

Тарихий ғалаба кунда Оқдёр
районидagi Энгельс номи колхоз-
да катта байрам тантанаси давом
этиди. Бу ерда Улуг Ватан уруши-
да қаҳрамонларча ҳалок бўлган.

лар хотирасини абадийлаштириш
учун ёдгорлик ўрнатилди. Бу ёд-
горлиқни очибга бағишланган
тантанали митинг бўлди. Улуг Ва-
тан уруши натижасини республика-
да хизмат кўрсатган меҳнат-
кор Мурод Холбоев, мантаб ўқув-
чиси М. Волтаева, армия сафига
қадрланган Хасан Тангриев,
колхоз аъзоси Саломат Нумажо-
ев ва бошқа ўртоқлар немис-фашист-
ларга қарши кураш жангларида
ҳалок бўлган ҳамшираликларни ҳа-
қида тасвири, ҳаёмонли сузла-
дилар.

Ёдгорлиқни очибга бағишлан-
ган тантанали митингга Самар-
қанд ободияси партия комитети,
нинг биринчи секретари С. Н.
Усмонов сузга чиқиб, ободия
партия комитети ва ободия ик-
рония комитети номидан таъриқла-
ди.

Л. ЭРГАШЕВ.

АГИТПУНКТЛАР

ГАВЖУМ

Қорғасай районидagi «Оқтўрғай»
колхозда Ўзбекистон ССР Олий
Совети ва республика маҳаллий
Советларига сайловлар олдидан
агитатор ишлари қизиги тус ол-
ди. Колхоз территориясида икки
та агитпункт таъинлаб этилди.
Уларга мактаб директори Я.К.
Нўлдоев ва Т. Асадов ўртоқлар
раҳбарлик қилимоқдалар. Агит-
пунктда коммунист ва комсомол
аъзolari навбатчилик қиладилар.
Бу ерда савол жавоб столи таъ-
инлаб этилган. Колхозчилар иста-
ган саволларига маълум жавоб
оладилар.

Икки агитпункт 87 агитаторни
бирлаштирган. Шу қўнларда аги-
таторлар далачилик бригадалари-
да, чорвачилик фермаларида,
трактор ремонт истанциясида
ва махсуддорлик хондонларида
КПСС XXIV съезди қарорлари ҳа-
қида, СССР Конституцияси ва
Совет саялов системаси тўғриси-
да суҳбатлар ўтказмоқдалар. Ай-
ниқса Р. Хасанов, У. Хасанов, Н.
Оттавлеев, Р. Хайберилов, М. Бо-
зоров ва бошқа ўқувчи, врач,
агроном агитаторларнинг суҳбат-
лари жонли, қизиқарли ўтмоқда.

Агитаторларнинг қандай тема-
ларда суҳбатлар ўтказиши олдин-
дан белгиланган. Суҳбатлар
пайида «Партия XXIV съезди қар-
орлари ва экономикаимиз истиқ-
бол», «Совет саялов системаси
дузда виг демократия саялов
системасидир» каби темалар бор.
Шунингдек райондаги «Москва»,
«Ленинград», «Парк юлдузи» кол-
хозларида ҳам агитаторлар сай-
ловчилар орасида актив иш олиб
бормоқдалар.

Х. ШИХОВ.

Сиз суратларда (юқоридан пастга): Тошкент тепловоз депосининг машинисти
П. Сандик, республикамиз пойтахтидаги трикотаж фирмасининг ишчиси К. Журав-
лева, Чирчиқ электрохимия комбинатининг ҳаво парчалаш цехи аппаратчиси Я. Бу-
люк ҳамда Тошкент трактор заводининг ишчилари М. Обидов билан А. Саркисов-
ларни қўриб турибсиз. Улар план ва тошчиқларини мунтазам ортиги билан бажар-
ишлари туфайли ўз коллективларида ҳурмат қозонган.

И. Глауберзон ва А. Тўраев фотолари.

Баҳорнинг илк давларида
Қорақалпоғистон Автоном Рес-
публикасида ҳам об-ҳаво бир
мунча нуқул келди. Шунга
қарамадан меҳнат аҳли барча
куч ва воситаларни ишга солиди,
экин-тиқин кампанисига ҳар
тарифлама пухта тайёрларлик
қилди. Қўйнига хўжалиқлар ва
районлар чигит экинни қиё-
мудатда туғаладилар ва уру-
ғини бир тенк униб чиқишини
таъминладилар.

Амударё райони пахтакор-
лари экинни ҳаммадан илгари
тамомлаб, гўза парварини
ҳам автоном республикада би-
ринчи бўлиб бошладилар. Бу-
тун дийқат-этибор биринчи
комплекс парварини 25 май-
га қадар таъминлашга қаратил-
ган. Ички кучлари, техника
воситалари далага — гўза пар-
варига сафарбар этилган.

Айниқса, Максим Горький
номи совхоз механизаторла-
рининг ишлари қувонarliдир.
Бу ерда ягоналаш, гўза қатор
ораларини култивация қилиш
билан айни бир вақтда озиқ-
лантириш каби агротехника
тадбирлари маромида амалга
оширилади.

1280 гектар майдоннинг ҳар
гектаридан камида 40 центнер-
дан ҳосил қилиш учун кура-
шаётган Крүссад номи кол-
хоз аъзолари ва механизатор-
лари ҳам гўза парварини
кун сайин авж олдиришди.
Механизаторлардан Жумамур-
од Нўлдоев ва Чорим Собир-
овларнинг ҳар бири кунда 7—
9 гектар ердаги гўза қатор

етиштириш учун гоат қўлай
шароитларга эга. Хўш, ана шу
қўлай шароитлардан қандай
фойдаланилмоқда? Бизнинг хў-
жалигимизда, «Малик», «Чин-
ноз», «Ўзбекистон ССР беш
йилгига» совхозларида беда
йилгига беш марта ўриб оли-
нади ва ҳар гектар майдондан
100-120 центнердан қуруқ пи-
чан олиниди. Қўйчилик колхоз-
лар ва совхозларда эса беда
йилгига аўра уч марта ўрилади.
50-60 центнердан пичан оли-
ниди, холос. Бу ҳисобга қараб
республикада ҳар йили қанча
озуна ерда қўлиб кетаётганли-
гини тасаввур қилиш қийин
эмас. Экинларни аралаштириб
экин сингари муҳим резервдан
ҳам фойдаланилмоқда. «Пах-
такор» совхозда мана бир
неча йилдирки, маккажўхори
билан бирга хашакни далага қў-
либ ўстирилмоқда. Бу аjoyиб
натижа бераётди. Сугориладиган
ҳар гектар майдондан 400 цент-
нердан думбули билан макка-
жўхори поиси ва 400 центнер-
дан хашакни далага олимоқда.
Ҳар гектар ердан шунча озуқани
яна қаердан олиш мумкин? Аф-
суски, бу совхознинг таърибаси
кент оммалаштирилмайдир.

Ўзбекистон колхоз ва совхоз-
ларида 150 миң гектардан зи-
ёроқ майдонда маккажўхори
парварини қилинади. Бу унчалик
кам эмас. Аммо характерли
натижа нимада? Маккажўхори
уруғчилик хўжалиқларидан таш-
қари республиканинг барча хў-
жалиқларида молларга қўйилган
де-бериш-учунгина ўстирилади.
Хўш, нега ана шу маккажўхори-
нинг бир қисми дон олиш
мақсадида парварини қилинмай-
ди? Сўзсиз, молларга силос ҳам
керак. Лекин ем ҳам си-
лосчалик зарур-ку. Шу му-
носабат билан тагин бир
савол туғилади. Ҳозир хў-
жалиқларнинг қўлида дағал хаш-
ак тайёрлаш

ИЛГОР СУТ СОГУВЧИ

Асал Иброҳимов Булунгур районидаги «Октябрь» колхозининг 2-сут-товар фермасида 14 йилдан бунён сут соғувчи бўлиб ишлабди. Асал опа шу давр ичида ҳалол меҳнатнаш аёл ғиёфатида колхоз аъзолари орасида чуқур ҳурмат қозонди. У ўзига бйркитилган сиғирлардан йилдан-йилга кўп сут соғиб олмакда.

Ўтган юбилей йилида А. Иброҳимова 22 бош сиғирдан 57 тонна серқаймоқ сут соғиб олган эди. Бу ҳар бир сиғир бошига 2500 килограмданга тўғри келади.

Асал Иброҳимованинг ҳозирги режалари янада катта: У ўзига бйркитилган 22 бош сиғирдан 60 тонна сут соғиб олмакчи. Ўзидан йилдан-йилга кўп сут соғиб олмакчи.

ИЖОД МАСЪУЛИЯТИ

Совет Иттифоқи Коммунистлик партияси адабиёт ва санъатга доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Маълумки, адабиёт умумхалқ ишнинг, партия ишининг ажралмас қисми, ижодкор эса халқ нуқтаи назаридан, партиявийлик назаридан турибгина ҳаётни реал ва ҳақиқий асосда ас тиради. Партиянинг ижодкор учун ҳаёт воқеаликлари ёндашишда янги-янги уфқлар очиб беради. Шу билан баробар ёзувчи эркинлиги принципларига амал қилишни, ҳар бир санъаткор ёзувчининг ҳаёт ҳақиқатини ўзига ҳос йўллар, ижодий услублар билан ас тираиши мумкин эканини ўқтиради.

Умумсовет адабиётининг ақралмас қисми бўлган Ўзбек совет адабиёти ярим асрлик тарих давомида ўзларининг ҳаёти, кураши, халқ-харақатлари билан ёшларга сабоқ бўлишга арийдиган машҳур қаҳрамонлар, салбий ҳислатлари билан эса уларда нафрат ҳиссини уйғотадиган қатор харақатлар яратиб берди. Ҳамма бошлб берган, Ойбек ижодида янги чўққига кўтарилган тарихий инқилоб темаси асосида монументал харақатлар яратилди. Ҳамма ижоди билан бошланиб, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Ғарур Ҳусом, Абдулла Қаҳҳор, Яшин, Ўйгул, Ўзғабайли каби сўз усталари ижодида янги босқичга кўтарилган қаҳрамон савдошлар харақатини ас этиривчи ақолиб коммунал пайдо бўлди. Ёшларни коммунистлик яратувчилик, қаҳрамонлик руҳида тарбиялашда бу образларнинг ўрни ва хизмати беиҳсо қатта. Санъаткор ёзувчиларимиз асослаган бу ақолиб анъана — монументал қаҳрамонлик харақатлари яратиб адолатимизда ҳозир ҳам асосий йўналиш бўлиб келаётган. Бу борада тажрибали ёзувчиларимиз ўрнатқан буларни фаолият кўрсатаётганлар. Шунинг қувватлиги, меининг вақтларда адабиётимизнинг мундариаси аъёнларининг давом эттиришга қобил ёш таъналар майдонга келди. Уларнинг ақсарияти усталар изидан бориб, ҳаёт ҳақиқатини сиғиривчи билан таъдиқ қилмоқдалар, халқ дилидаги ғалларни топиб айтишга уриняётганлар, азамат ҳақиқини амалга ошираётган қаҳрамонона ишларни унутмаётганлар. Назмида Хусниддин Шарифов, Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Гўлшарх Нуруллоев, насрда Ўлмас Умарбеков, Шукрур Холмисраев, Ўткир Хошимов ва бошқалар еш истеъдод эгаларидир. Ёш истеъдодлар тўғрйли адабиётимизнинг тематик куламини кенгайтириб, ҳаётнинг ийрик масалаларидан тортиб, унинг оддий кўзга кўринмайдиган бурчақларига адабиётнинг нигоҳи тушадиган бўлди. Ёш ижодкорлар орасиданги умум жонаниш областларда ҳам кўзга таънаиб қолди. Фарғонада Нўлшо Сулаймон, Сурхондарёда Мингиз Сафаров, Бухорода Яхья Камол, Хоразмда Рўстам Отаев, Самарқандда Сурат Орипов, Сирдарёда Ҳалима Худойбердиева ва бошқа ёш қаламқашлар баракали қалам тебратмоқдалар.

Бироқ ҳаётнинг ўзида урнатқан иборат бўладиган ҳаётнинг қаторида камчиликлар ҳам учраб туради. Ёзувчиларимиз ижодида янги ҳаёт бўладиган ҳодисалар билан бир қаторда, ўйлаб кўринмас ҳаёт бўлган ҳодисалар ҳам йўқ эмас.

Ҳозирги кун ҳаётини ас этиришда ёш қаламқашлар кўпроқ фаолият кўрсатыпти. Бироқ баъзи ёшларимиз бу ишда биринчи тажрибасизлик қилаётганликлари сезилипти.

Ёшларнинг бу соҳада тажрибасизлиги шунда кўринаётганлиги, улар ҳаётдаги катта ҳақиқатга кўл уришга журъат қилолмайдиган, учраб турадиган тор маънодаги оила ва муҳаббат драмаларини кўпроқ таъсирламоқдалар. Тўғри, оила ва муҳаббат драмалари орқали ҳам катта ҳақиқатни, мураккаб социал ҳаётни ас этириши мумкин. Ўнда узоққа боришини ҳам ҳоҳшати йўқ. Қайси бир санъаткор ёзувчининг муҳаббат драмаларини четлаб ўтган: Ҳамзани, Абдулла Қодирийни, Ҳамид Олимжонни, Ойбекни, Абдулла Қаҳҳорни, Яшинни? Бу санъаткорлар учун муҳаббат драмалари халқнинг социал ҳаётини кўрсатиш учун жанг майдони бўлган. Оила ва муҳаббат драмалари асосида катта ҳаёт ҳақиқатини таъдиқ қиладиган асарлар ҳозир ҳам бор. Ақсад Мухторнинг «Чинор», Пиримқул Қодирийнинг «Қора кўзлар», Ойлик Екубовнинг «Эр бошига иш тушса», Ўлмас Умарбековнинг «Одам бўлиш қийин» каби романлариди. Ўткир Хошимовнинг «Баҳор қайтмайди» қиссасида ва бошқа асарларда муҳаббат драмалари муно-

Суратда: Тошкент Давлат университетининг кейинги йилларда бунёд этилган янги ўқув корпусларининг кўрилиши.

А. Тўраев фотоси.

ЁЗУВЧИ ВА ҲАЁТ

АХБОРОТ КЕЧАГИ ХАБАРЛАР

Ҳуқуқшунослар семинари

Булунгур районида социалистик қонунийликни мустаҳкамлаш ва аҳоли ўртасида ҳуқуқ тарбиясини кенг пропанда қилишга бағишланган илмий-назарий семинар бўлиб ўтди. Семинарга район партия, совет, комсомол ташкилотларининг раҳбарлари, халқ қўриқчилари, ўқувчи сулҳларнинг раислари иштирок қилишди.

Семинар қатнашчилари районда жамоат тартибни мустаҳкамлаш юзасидан муҳим тадбирлар белгилашди.

А. ҚОДИРОВ.

Янги

шифохона

Андижон шаҳрида яна бир 120 ўринли кўп тармоқли шифохона фойдаланишга топширилди. Шифохона замонавий медицина аппаратураси билан таъминланган. Ҳамма қўлайликлар яратилган. Шифохона хузуридаги поликлиника алдерида ва фуқаролар диагностика кабинетлари ишлаб турибди.

Ғ. АХРОРОВ.

Кўша-кўша

магазинлар

Охуиобобоев район матлубот жамаияти қишлоқ меҳнат қашалари савдо хизматини яхшилаш мақсадида кўлаб йил савдо томиқлари қўйиб ишта туширди. Шу йилнинг ўзида ўнлаб ортық янги магазин кўриб фойдаланишга топширилди. Ҳозир район марказида тастроном; 50 ўринли ошхона ва чойхона бинолари қурилиш битан деб қолди.

А. МАДРАҲИМОВ.

Томошбинлар

хурсанд

Оржоникидзе районидида 2-бўлачар музика мактабининг концерт залиди Тошкент давлат консерваториясининг еш педагоглари концерт қўйиб берилди. Ўзбек илмий музика асбоблари йўналишида нақро этилган асарлар томошбйнар олқисига сазовор бўлди.

С. МАНСУРОВ.

Ютуқли

билетлар

ДОСААФ пул-бутом лотереясини сотиб олган жуда кўп ўзбекистонликлар билетларига «Юзбеки», «Заворож» машиналари, турли марказли мотоцикллар, ютовелосипедлар, радиоприйимлик ва магнитофонлар, машина ва резина қайиқлар ва бошқа қимматли буюмлар олдиди. Ўзбекистоннинг «Октябрь» колхозининг аъзоси Этамберди Омоликов Наманган «Халқаш» заводи бўёқхона Осмон Мамедов, Поп районлик Мирзатилла Асатов, Ўйрам Абимбетов ва бошқа кўлаб ишлар билетларига қимматбаҳо буюмлар ютиб олди.

С. НЕСТЕРОВИЧ.

Муҳаммад Тошевич ЎРАЗБОВ

Совет фани оғир жудолукка учради — таниқли олим ва жамоат ақоли, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника ақоли, СССР давлат мукофоти лауреати ва Бериуний номи Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати, Тошкент политехника институтининг ректори Муҳаммад Тошевич Ўразбоб вафот этди.

Муҳаммад Тошевич Ўразбоб 1906 йилда Кўкон шаҳрида темир йўл ишчиси оиласида туғилди. Муҳаммад Тошевич Ўразбоб Москва тўқимачилик институтини тамамлаб чиққандан кейин ўзининг меҳнат фаолиятини 1932 йилдан бошлади. У материаллар қаршилиги кафедрасининг ассистенти ва доценти бўлиб ишлади. Москва давлат университетини механика институтининг аспирантурасида ўқиди. 1935 йилда унга техника фанлари кандидати, 1947 йилда эса техника фанлари доктори илмий даражаси берилди.

Муҳаммад Тошевич 1936 йилдан 1957 йилгача Тошкент тўқимачилик институтини материаллар қаршилиги кафедрасининг мудири, институт директорининг илмий-таълим ишлари бўйича ўринбосари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини ишшоотлар институтининг директори ва В. И. Ленин номи Тошкент Давлат университетининг кафедраси мудири бўлиб ишлади.

1957 йилдан 1961 йилгача Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлат фан-техника комитетининг раиси, 1961 йилдан 1963 йилгача Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини механика институтининг бўлиши ва лаборатория мудири бўлиб ишлади. М. Т. Ўразбоб 1963 йилдан тортиб умрининг охиригача Тошкент политехника институтининг ректори бўлиб ишлади.

Муҳаммад Тошевич Ўразбоб 1956 йилда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги ва СССР кўрилиш ҳамда архитектура академиясининг ҳақиқий аъзоси қилиб сайланди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини президиумининг аъзоси эди.

Муҳаммад Тошевич Ўразбоб ишшоотлар механикаси ва назария соҳасида йирик олим бўлиб, юздан ортық илмий асар, дарслик абадий сақланиб қолди.

Партия ва халқнинг содиқ фарзанди, таниқли олим, толмас меҳнатчи, ақолиб ўртоқ ва дўст Муҳаммад Тошевич Ўразбобнинг қалбларимизда қалбларимизда абадий сақланиб қолди.

Ш. Р. Рашидов, Н. М. Матчонов, Н. Ж. Худойбердиев, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоногов, А. Д. Бесчастнов, В. Г. Ломоносов, И. Р. Курбанов, М. М. Мухомов, Т. Н. Остров, О. У. Салимов, Қ. К. Камол, Н. М. Махмудов, С. Р. Расулов, С. У. Султонов, А. С. Абдали, Г. А. Габриелян, С. К. Зайдуллоев, И. В. Марцинов, М. Т. Гурсонов, А. Р. Хужаев, Ғ. А. Абдураҳмонов, Б. А. Зайков, У. А. Исмаилов, И. А. Ливерко, И. М. Мўминов, Х. А. Раҳматуллин, С. Н. Рикос, О. С. Соколов, Т. С. Соколов, Т. А. Сарисконов, С. Х. Сирожиёдинов, М. М. Хайруллоев, М. Э. Хомидинов, Р. К. Шонхмидов.

Саволларингизга жавоб берамиз

СОВХОЗ ИШЧИЛАРИ ТОМОРҚАСИ

Андижон область Кўргонтепа районидида «Ойим» совхози ишчисиди А. Абдуллоев, шунингдек Қашқадарь область Ўзбекистон районида «Қашқадарь» совхозининг бир гурупа ишчилари редакцияга хат ёзиб, совхоз ишчилари учун қанча томорқа ажратиб берилишини сўраганлар. Редакция илтимосига мувофиқ, ишчиларнинг бу саволларига Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигининг катта юрикти Г. Нажмиддинова жавоб беради.

♦ ♦ ♦

— Ўзбекистон ССРнинг Ер тўғрисидаги Кодекси 96-моддасига мувофиқ, совхозлар ер бошида қишлоқ давлат қорхоналари, ташкилотлари ҳамда муассасалари ўзларининг доимий ишчилари ва хизматчиларига, шунингдек қишлоқ жойларда ишловчи мутахассисларга томорқа ер участкалари учун белгилаб қўйилган ерлардан томорқа ажратиб берадилар. Томорқа ер участкалари совхозлар, қорхоналар, ташкилотлар ва муассасалар маъмуриятининг қарорига асосан берилади.

Томорқа ер участкаларидан фақат ерданги қишлоқ хўжалиги юритиш учун ва белгиланган қўриқлари Қўриқларга ҳарбий хизматга қақрилганда ёки ўқишга кирганларда улар оиласининг ер участкаси сақланиб қолади; ишчи ва хизматчилар вафот этиб уларнинг оиласида меҳнатга ариқли бошқа киши қолмаган тақдирда ҳам шу оила қорхоналар томорқа ер участкалари миқдорда сақланиб қолади.

Ўқорида кўрсатиб ўтилган категориядаги граждандар учун Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1960 йл

БОСИЛМАГА ХАБАРЛАР ИЗИДАН

И Ш Г А ТУШИРИЛДИ

Ҳаётимиз кун сайин фаровонлашиб, қишлоқлар оқоб бўлиб бормоқда. Аммо биз ишлаган «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозда йўллар бузилган, водопровод сувдан фойдаланмаймиз, деб редакцияга хат йўллабди Ш. Мамажонов. Хат текшириш ва чора кўриш учун меҳнатнашлар депутатлари Янгийўл район Совети ижроия комитетига юборилган эди.

М. ҚУШЧОНОВ,
М. МИРЗАМУҲАМЕДОВ.

Янгийўл район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Э. Бобожонов кўйидаги хабар қилди.

Хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Колхозни водопроводлаштириш, бузилган йўллари тўзатиш чоралари кўриляпти. Водопровод қурилиши шу йилнинг охиригача тугалланади.

АВТОБУСЛАР ҚАТНАМОҚДА

Йўловчиларнинг узогини йили қиладиган транспорт воситалари борган сари кўпайиб бормоқда.

Аммо бизнинг Полвонтош қишлоғимизга автобус қатнамапти, деб редакцияга хат йўллабди шу қишлоқда истиқомат қилаётган У. Раҳматуллоев.

Хат текшириш ва чора кўриш учун меҳнатнашлар депутатлари Марҳамат район Совети ижроия комитетига юборилган эди.

Марҳамат район ижроия комитетининг раиси А. Саидхмелов кўйидаги хабар қилди. Хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Март ойидан бошлаб Полвонтош қишлоғи билан Марҳамат райони маркази ўртасида янги маршрут очилиб, автобус қатнай бошлади.

